

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 00104-588/2017/5

Datum: 4. 1. 2018

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s politiko določanja glob za prekrške

Poslanec dr. Vinko Gorenak je 29. 11. 2017 na Vlado Republike Slovenije naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi s politiko določanja glob za prekrške, na katerega Vlada RS v nadaljevanju podaja odgovor.

Vlada RS uvodoma pojasnjuje, da ideja o izrekanju višine globe za prekršek glede na premoženjsko stanje storilca prekrška, ni nova, tovrstne predloge je Ministrstvo za pravosodje v preteklosti prejelo že večkrat, vendar tovrstne predloge oziroma pobude ocenilo kot neprimerne za nadaljnjo obravnavo.

Zakon o prekrških¹ (v nadaljevanju: ZP-1) namreč že sedaj določa odmero globe glede na premoženjsko stanje storilca prekrška, in sicer se premoženjsko stanje upošteva:

- I. V rednem sodnem postopku, ki poteka na podlagi obdolžilnega predloga: 26. člen ZP-1 določa splošna pravila za odmero sankcije, ki se odmeri v mejah, ki so določene s predpisom za storjeni prekršek, glede na težo prekrška in storilčevo malomarnost ali naklep; pri tem se upoštevajo vse okoliščine (olajševalne in obteževalne), ki vplivajo na to, ali naj bo sankcija manjša ali večja. Tretji odstavek navedenega člena med drugim določa, da se pri odmeri globe upošteva tudi storilčevo premoženjsko stanje, višina njegove plače, njegovi drugi dohodki, njegovo premoženje in njegove družinske obveznosti.
- II. Upoštevanje premoženjskega stanja storilca prekrška je mogoče tudi v primeru, ko prekrškovni organ izda odločbo o prekršku v hitrem postopku o prekršku (56. člen ZP-1), pa zakon omogoča izrek globe, ki je višja od najnižje predpisane globe, torej znotraj razpona (tretji odstavek 52. člena ZP-1), pri čemer se tudi v tem primeru uporablja tretji odstavek 26. člena ZP-1.

Kot torej izhaja iz navedenih določb ZP-1, se premoženjsko stanje storilca prekrška po veljavni zakonodaji že upošteva pri odmeri globe.

Pri določanju prekrškov in njegovih sankcij v predpisih se upošteva kaznovalna politika pristojnega resorja na določenem področju in sicer na način, da višina predpisanih glob učinkuje tako z vidika generalne kot tudi specialne prevencije. Pri določanju višine glob se upošteva tudi načelo sorazmernosti (2. člen v zvezi s tretjim odstavkom 15. člena URS), in sicer na način, da se prekrške razvrsti po teži kršitve, čemur mora slediti tudi ustrezna (sorazmerno visoka) globa. V okviru razpona glob, ki jih določa zakon (17. člen ZP-1) se lahko upošteva tudi ekonomske

¹ Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US

(družbene) razmere, ki lahko terjajo omilitev (znižanje) ali zvišanje glob na posameznem področju.

Sankcije za prekrške z globo v določenem znesku so utemeljene na premisi, da se za kršitev z enako nevarnostjo (npr. prehitro vožnjo) izreče enaka sankcija za storjeni prekršek, saj je bil predmet varstva enako ogrožen ne glede na storilčevo premoženjsko stanje. Hitri prekrškovni postopek v primeru izdaje plačilnega naloga (prvi odstavek 57. člena ZP-1) bi se zaradi ugotavljanja premoženjskega stanja kot obvezne okoliščine za odmero globe nedvomno podaljšal, kar je v nasprotju s samo naravo hitrega prekrškovnega postopka, ki ga na prvi stopnji vodijo prekrškovni organi.

V primerih, ko je globa predpisana v razponu, pa ZP-1 sistemsko določa, da lahko organ v hitrem postopku izda plačilni nalog, če izreče najnižjo predpisano globo, sicer pa pride v poštev točka II (zgoraj). Tako tudi v tem primeru prekrškovni organ že tehta okoliščine za izrek globe, ko se odloči za izrek najnižje globe.

Zaključno Vlada RS ocenjuje, da bi bila implementacija izrekanja glob na način kot izhaja iz poslanskega vprašanja vprašljiva z vidika učinkovitosti in hitrosti tega postopka, ob tem pa že veljavna sistemska zakonodaja (ZP-1) določa sorazmernost pri določanju prekrškov in glob zanje ter omogoča tudi individualizacijo izrečenih sankcij za prekrške.